

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26—
za pol leta " " 13—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20—
za pol leta " " 10—
za četrt leta " " 5—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Trhla nemška velesila.

V Danielovi prerokbi nam knjiga stare zaveze pripoveduje o nekem velikanskem kipu, ki ima glavo zlato, truplo srebrno, železno in bronasto, noge pa iz prsti. Iz gere se vali kamen, mal in neznamen, stré kipu trhle noge in ga zruši. Takšne je nemško cesarstvo, ki ga izkuša cesar Viljem dvigniti do prve evropske velemoči. Ni ga svetovnega dogodka, kjer ne bi segla vmes nemška roka, a pri tem malokdo, ki se boji germanskega širokoustenja in groženj, pomisli, da je nemški strah od znotraj otel. Glasila nemškega centra, ki so dobro poučena o vsem, kar se godi za kulisami, ravnekar priobčujejo suhoparno, a zelo pomenljivo in poučno statistiko, ki dokazuje, da je nemška velesila precej umetna in sloni vsa na slabih nogah. Izvestja, ki jih je izdalo nemško finančno ministrstvo od leta 1872. do 1905. izkazujejo za državno armado 16.475.685.351 mark izdatkov, to je torej približno 16 1/2 milijard mark. Leta 1905. je za nemško armado 595.943.395 tekočih, 80.118.196 rednih in 28.485.704 izrednih izdatkov, vsega skupaj torej 704.547.295 mark. Stroški za armado so štirikrat tako veliki, kakor je bila vojna odškodnina, ki jo je Francoska plačala Nemčiji. Deset milijard mark se je izdalo pod vlado sedanjega cesarja.

Sedaj pa pogledimo stroške za nemško mornarico! Znano je, kako nemški cesar dan na dan povdarja važnost brodovja, odreja vaje in se huđuje nad socialnimi demokraciji, ki jim povečanje brodovja nikakor noče v glavo. Rodoljubni Nemci so celó osnovali „Flottenverein“, ki je z ogromnimi stroški mornariškemu ministrstvu podaril že več ladij. Za vzdrževanje te pomorske sile pa je Nemčija izdala že 3.036.899.409 mark, torej okrog tri milijarde. Leta 1905 je za mornarico 105.046.491 tekočih, 92.152.950 rednih in 48.229.000 izrednih izdatkov, vsega skupaj

torej 245.428.441 mark. Pod sedanjim cesarjem se je izdalo nad dve milijardi.

Ogromne vsote je Nemčija izdala za svoje kolonije, ki so ji najbolj pri srcu. Te vsote so najbolj važne, ker jih je treba jemati v račun tam, kjer se govori o moči nemškega kapitala v tujini. Od leta 1890 je Nemčija izdala za kolonije 193.824.079 mark. Tu pa še niso vračunani izdatki za državni, poštni in brzojavni promet, za ekspedicijo na Kitajsko ter za udušenje vstaje Hotentotov v južno-zahodni Afriki. Kitajska ekspedicija in nemška posest v Kiaučiu stane Nemčijo (1900—1905) 272.837.200 mark, torej mnogo več kot vse druge kolonije. Za vojske proti golim Hotentotom, ki jih Nemci še sedaj niso ukrotili in jih — kakor kažejo vsa znamenja — še dolgo ne bodo, je Nemčija izdala že 194.975.800 mark!

Če torej vse te izdatke seštejemo, dobimo ogromno vsoto nad 20 milijard mark! (20.183.221.839 mark.) Sedaj pa pogledimo, koliko teh stroškov je pokritih z dolgovi, kjer izdatkov za jugozahodno afriško vstajo še ne moremo vračunati, ker ni še dotičnega izkaza za posojila. Od svojih posojil je Nemčija porabila za armado 1 milijardo in pol, za mornarico 572 milijonov mark, za kitajsko ekspedicijo pa 248.683.257 mark. Najbolj zanimivi so tu podatki o mornarici. Za nemško mornarico se je izposojil izdalo 665 milijonov mark, pomornariškem izvestju pa znaša vrednost vse mornarice 700 milijonov mark, torej razun 35 milijonov mark je vsa nemška mornarica zgrajena „na puč“!

To so suhoparne, resnične številke, ki bodo pač marsikomu odprle oči. Dokler bo Nemčija imela toliko sovražnikov, ki jo gledajo pri vsakem koraku, ki ga napravi, po strani, ne bo nikoli spravila skupaj ti-

stega kapitala, ki bi pokril stroške, izdane za vzdržanje nemške velesile. Kitajci gotovo ne bodo dolgo trpeli, da bi se Nemci šopirili v Kiaučiu, Japonci bodo Kitajce brezdvomno podpirali, v Atlantskem morju Nemčija nikoli ali vsaj v nedoglednem času ne bo kos Angležem in Francozem, Maroka pa ji tudi ne bodo pustili požreti tako zlahka, kakor sanja Viljem. Sploh je sedanj mednarodni položaj za Nemčijo skrajno neugoden. Dobropoučeni nemški listi trdijo, da ustajo v jugozahodni Afriki netijo Angleži, ki se tudi ravnekar pripravljajo pokazati oholim Nemcem, da niso oni edini gospodarji severnega morja. Angleški kralj je s svojo napitnico, ki jo je držal francoskim admiralom, dokazal, da mu ni dosti do prijateljstva z Nemčijo.

Nas kot Slovane to le veseli. Sicer si nemški orel ne bo še tako hitro izbrusil svojih krempljev, vendar pa bodo druge vevlasti vedno skrbele za to, da germanska drevesa ne bodo zrastle do neba. Neovržno dejstvo je, da niti ena nemška ladja ni poplačana. Nemški cesar se oblastno vozi po morju, toda niti krov ladje, na kateri stoji in mogočno poveljuje, ni poplačan, niti kurivo, ki ga porabi nemška mornarica.

Rusko-japonska vojska.

Mirovno vprašanje.

Peterburg, 16. avg. Vsi ruski listi pišejo proti miru. „Nov. Vremja“ pričakuje vsak čas prekinjenja mirovnih pogajanj, kar Rusija ne bo obžalovala. Liberalni „Rus“ pravi, da bo Rusija primorana nadaljevati vojsko, če Japonska ne odneha od svojih pogojev.

Portsmouth, 16. avg. Točka 6. mirovnih pogajanj, ki je sprejeta, obsega odstopitev najemniških pogodb na polotoku Liaotun Japonski s Port Arturjem in Dalnim vred. Tudi Blende in Elliot-otoki preidejo v japonsko last.

Točka VII.

Portsmouth, 16. avgusta. Danes obravnavajo o točki 7. Ta točka se bavi z vzhodno kitajsko železnico. (Prejšnja poročila, da se je že točka 3 ba-

vila s tem vprašanjem, niso resnična. Točka 3 je obravnavala o kitajski upravi v Mandžuriji). Rusija smatra to železnico za last rusko kitajske banke, Japonci pa jo imajo za izključno rusko strateško železnico. Neki vplivni japonski državnik je izjavil, da bo Japonska na vsak način vztrajala na tem stališču.

Boji v Mandžuriji in Koreji.

Peterburg, 16. avg. General Ljonevič poroča 14. t. m.: 13. avgusta se japonske torpedovke obstreljevale Lazarevo. Njihove poizkuse izkrcati mostvo, smo odbili. V Koreji je 5. t. m. neki japonski oddelek iz Kapunšana prodiral proti našemu oddelku v Čakeri, pa je bil odbit. Istodobno so Japonci napadli neki drugi oddelek, pa smo jih zapodili v beg. Sovražnik ima nekaj mrtvih. 10. t. m. je bil boj pri Onghi. Ruski oddelek je napadel Japonce, jih pregnal v južni smeri ter zaplenil orožje in strelivo. Rusi so pozneje zasedli vas Kapunšan. Japonske torpedovke so odplule izpred Lazareva.

Tokio, 16. avg. (Uradno.) Rusi so 14. t. m. prodirali v bližini Cantuja in Bejnannpinena, pa so bili odbiti. Rusi so imeli 45 mrtvih, Japonci pa enega.

Ruski polki v Mandžurijo.

Peterburg, 15. avg. Na bojišče so odposlali dve bateriji s topovi, ki imajo oklepne ščite. V Mandžurijo je sedaj dospel ves 19. armadni zbor.

Mobilizacija na Ruskem.

Peterburg, 16. avgusta. Japonske pogoje smatrajo tu za nesprejemljive. Mobilizacijski oddelek glavnega štaba dela že priprave za splošno mobilizacijo. Te dni odidejo na bojišče 13. armadni zbor in dve topniški brigadi.

Japonci na Kamčatki.

London, 16. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Zasedenje Kamčatke bo v kratkem razglašeno. Posadka na Kamčatki je štela le en bataljon in ni bila z ostalo rusko vojno silo v nobeni zvezi.

Japonske namere.

New York, 16. avgusta. Japonska je pri tukajšnjih tvrdkah naročila sila mnogo materijala za železnico iz Fuzana čez Jalu v Liaojan. Tu naj bi se železnica združila z vzhodnokitajsko. Iz tega sklepajo, da Japonska ne name-

LISTEK.

Dalmatinsko pismo.

Najznamenitejša novica iz Dalmacije je ta, da je obrtna vporaba ogromnega vodo-pada Cetine pri Omišu v spletski okolici. Voda pada več sto metrov in vodna sila znaša nekaj stotisoč konjskih sil. Inženjer Ante Dešković, ki živi sedaj v Benetkah, se je že dlje časa trudil, da bi vzbudil zanimanje za to ogromno natorno moč. Izkušal je najprej v Dalmaciji pridobiti denarne ljudi, toda ni šlo. Obrnil se je na Francoze in Nemce. Ustanovi se delniško društvo z 10 milijoni kron osnovne glavnice. Dokler ne bodo na našem jugu ljudje razumeli, da se je treba udeleževati obrtnih podjetij s privarčevanim denarjem, ne moremo gospodarstvo napredovati. Tujci nam polagoma poberejo izpred nosa vse zaklade, ki je ž njimi narava bogato obdarila naše dežele.

Meseca oktobra bo v Belgradu razstava perotnine. Za to priliko je izdal dr. Gj. Radić posebno knjigo „Gojenje živine“, ki utegne dobro služiti tudi drugim Slovanom. Prav bi bilo, ko bi se tudi avstrijski Slovani zanimali za to razstavo. Parobrodno vprašanje še ni rešeno.

Splitski žid Murgur je srečno razbil osnovo ljubljanskega župana Hribarja, po kateri naj bi se otvorilo novo društvo, ki bi pokupilo vse parnike in uredilo dalmatinsko paroplovbo. Financiranje bi prevzela kreditna banka v zvezi z raznimi drugimi slovenskimi denarnimi zavodi. Tudi dogovor z „Lloydom“ se je razbil. Zdaj se čuje, da zahteva vlada, naj se osnuje eno krepko društvo, sestavljeno iz dalmatinskih parobrodskih društev, ki naj ga financira dunajski kredit. Murgurova banka ima od kredita zagotovilo, da bo posredovala v Dalmaciji vse finančno delo in pri tem seveda spravila lepo vsotico zase. To vleče Murgurja.

Občinske volitve se vrše od konca julija po vsi Dalmaciji; završe se koncem avgusta. V laških rokah ostane edino le Zadar. Malo smešno je, če ti zaderski Lahi v tujini nastopajo kot zastopniki Dalmacije, kakor se je zgodilo o priliki zborovanja laškega političnega društva za Trst in Istro „Associazione Patria“. Zaderski župan dr. Ziljotte je predsedoval. Dr. Ghiglianovich iz Zadra je pa govoril in nome della Dalmazia, da mora biti laško vseučilišče v Trstu, ali pa nikjer. Po ti poti se le pripravlja, da pade svoj čas tudi Zader. Misel

složnih občinskih volitev je na nekaterih mestih zmagala; tako n. p. v Splitu, kjer je je srečno padla Murgurova vlada. Razbila se je pa tudi marsikje zlasti vsled srbskega šovinizma. Ko se je njihovi manjšini ponudil kompromis, so pa zahtevali brž polovico odbornikov, cirilico v občinski upravi in srbsko zastavo. Tako seveda ne gre. V Dubrovniku je dr. Cingrija pametno izprevidel, da narodna stranka sama ne more nikamor in pri volivnem sestanku je naravnost dejal, da se stranka Prave Crvene Hrvatske mora vpoštevati, ker je pri nji duhovstvo. Ta stranka je tudi zmagala.

Drugod tožijo, da se „Sokol“ vmešava v politične boje in služi namenom posamnih strank. V Dalmaciji dozda še ni tega. Predsednik hrv. „Sokola“ v Splitu dr. Majstrovic je priobčil o priliki neke polemike po listih izjavo, v kateri pravi: Odbor si je v svesti, da sokolstvo nima strankarske barve, in ni v službi nobene stranke. Če je hrvatskemu časnikastrvu do tega, da nežno stebelce sokolstva zraste in se okrepi, naj ga varuje vihré strankarskih strasti. Kdor ljubi hrvatsko sokolstvo in umeva njegovo nalogo, ga ne sme vlačiti v naše žalostne strankarske borbe.

Deželni kulturni svet (poljedjelsko viede)

je v Dalmaciji spalo. Rajni predsednik vitez Vranković ni bil kos svoji nalogi. Zato je vrlo veselo, da je imenovan na njegovo mesto Hubert knez Borelli, o katerem se po pravici nadejamo, da bo povzdignil naše skrajno zanemarjeno ljudsko gospodarstvo.

V Narodnem Listu št. 57 beremo v listu iz Banovine trpko očitjanje, da se hrvatski narod tako malo meni za tožne vslikle isterske šolske družbe. Temu dostavlja te-le besede: Namestu da se vpremo nevarnemu tujcu, pa gradimo spomenike. Lepo in plemenito je ovekoveti v marmoru ali v kovini podobo narodnega velikana, toda njihove duše bi se na onem svetu ne vznemirile, ko bi to odgodili na boljši in srečnejši čas, ker nas k temu sili narodna samoobramba. — Zdaj zbirajo na Hrvatskem za Strossmayerjev, Kumičićev, Borošev in Mihanovićev (pesnika „Naša ljepa domovina“) spomenik.

Vojno ministrstvo predloži bodočim delegacijam, da se v Šibeniku zgradi nova vojna luka. Vojakov in topov se nam torej še vedno obeta. Ko bi bilo tudi le še kruha za domačine!

rava zapustiti dela Mandžu-rije, koder bo tekla ta železnica. Pogodbe z železniškimi tvrdkami v Ameriki so vse strogo tajne.

Roždestvenski in Nebogatov.

Peterburg, 16. avg. Tu pričakujejo, da pride Roždestvenski semkaj meseca septembra. Dali mu bodo neko mesto v mornariškem ministrstvu. Nebogatov je hudo bolan na živcih.

Japonci v severni Koreji.

Iz Syteze poročajo ruski listi 11. t. m.: Glasi se, da v severni Koreji predirajo redne japonske čete, da so pripravljene za slučaj nadaljevanja vojske prodirati proti Vladivostoku.

„Slovo“ poroča iz Vladivostoka: Po poročilih, ki se tu na razpolago, naš korejski oddelek Koreje ni le ne zapustil, ampak se na severokorejskem ozemlju nahajajo cele vojni zavodi, kakor n. pr. uprava. Očividno Japonci v tem kraju nimajo dosti čet. Njihovo „obkoljenje Linevičeve armade s severne Koreje“ je smatrati za popolnoma ponesrečeno.

Ruski upi na zmago.

„Birž. Vjed.“ poročajo, da je od generalnega adjutanta Kurapatkina prišlo pismo na nekega peterburškega prijatelja, v kateremu poveljnik prve armade sporoča, da so odstranjene zapreke, ki so doslej ovirale rusko zmago in da se sme sedaj z večjo gotovostjo ko doslej upati na zmago nad sovražnikom.

Na fronti. — Možici namestu vojakov.

Iz Harbina poročajo 11. t. m. ruski listi: Vsled silnega deževja zadnjih dni so imeli posestniki odprtih skladišč ob Sungariju velike škodo. Zdravstvena komisija je odredila, da se uničijo velike zaloge moke in rži, ki so že začele gniti. Povelje so izvršili. Intendantura gradi nekaj novih skladišč. Neki zasebnik je dobil dovoljenje za zgradbo električne železnice v Harbinu.

Kitajci pripovedujejo, da skrivajo Japonci svoje slabost s tem, da v jarkih postavljajo za vojske napravljene močice. Zadnje dni o položaju ni bilo bistvenih izprememb; male praske med ogledniškimi patruljami se vrše vedno.

Vzroki ruskih porazov.

Ruski častnik, vrtniški se iz japonskega ujetništva, poroča v nekem peterburškem listu, kaj je slišal o vojski od japonskega častnika.

Vprašal sem, kako je bilo pri Ljaojanu.

„Grozno“, je odvrnil japonski častnik. „Ojama in Kurepatkin sta oba ob istem času dala povelje za umikanje. Rusi so prehitro povelje izvršili in Japonci so zavzeli njih mesta ter so tako ostali gospodarji bojišča.“

„Bilo je z vami res tako zlo?“

„Bilo je res in mi smo se že hoteli priznati za poražene, ko so nas Rusi prehiteli z umikanjem.“

„A kako je bilo v januarju pri Sandepu? Ste li tam imeli veliko vojsko?“

„Peščico, okrog ene divizije. Se en vaš napad in mi bi bili merali Sandepu zapustiti in to tem hitreje, ker so nas Rusi že obšli od desne strani.“

„Ruske umikanje je tedaj za vas bilo presenečenje?“

„Popolnoma! Dano je bilo povelje, da se na našem levem krilu reserve pojače, ko so tu odstopili naši.“

„Kako razlagate naše poraze?“

„Premalo inicijative, premalo odločnosti pri izvrševanju določenega načrta in premala svežost armade.“

Vsi ti nedostaki se dajo odpraviti po teliko bridkih izkušnjah in tako ogromnih škodah.

Peti splošni avstrijski katoliški shod.

Sklicatelji za peti avstrijski katoliški shod, ki se vrši meseca novembra, so poslali sv. očetu adresu, v kateri navajajo vzroke, zakaj sklicujejo shod. Odbor pravi: „Preteklo je že več let, kar se je vršil zadnji shod avstrijskih katoličanov. A ravno zdaj je potrebno, da nastopijo skupno vsi zvesti sinovi sv. cerkve. Če se ozremo nazaj in si pred očmi sedanj položaj cerkve v naši državi, se živo spominjamo besed Izveličarjevih, s katerimi je naznanil stisko Jeruzalema: „Prišli bodo dnevi, ko te bodo od vseh strani obkolili sovražniki.“ Od vseh strani in na razne načine, zdaj tajno, zdaj zopet javno, napadajo cerkev. „Proč od Rima“, ki se je vršilo več let med inteligenco, so zanesli socialistični voditelji tudi med delavstvo. Nezaslišanim ponovnim padom na zakrament presv. Resnjega telesa je sledila javna agitacija v časopisu proti neločljivosti zakona. Ustanovili so novo društvo, središču vseh sovražnikov cerkve „Svobodna šola“, ki ima namen, da se bori proti zahtevam katoličanov za krščansko šolo. Nedotakljivost in svoboda ljudskih zastopnikov izrabljajo, da morejo neakzovani

sramotiti in obrekovati cerkev, njen nauk in njene služabnike. Vedno bolj se bore za trdno organizacijo, ki naj povzroči, da vsi ljudski sloji oklenejo cerkvi sovražnih idej!

Sestanek hrvaških poslancev.

Dubrovnik. Včeraj je bil tu sestanek dalmatinskih narodnih zastopnikov. Dogovorili so se, da skličejo na Reki sestanek vseh hrvaških opozicijskih poslancev.

Ogrska kriza.

Kakor poroča opozicijski „Fuggetten Magyar Ország“ namerava Fejervary še enkrat prirediti pogajanja s koalicijo, da prevzame vlado. Če se pogajanja razbijejo, nastopi Fejervary z novim programom, ki zahteva splošno volilno pravico in odpravo fidejkomisov. Razpustiti namerava tudi zbornice. Tisza je izjavil, da ni liberalna stranka v nikaki zvezi s sedanjo vlado. Potrebno je, da se liberalna stranka ne razdruži. Če prične koalicija, ali saj njen zmerni del pogajanja, se ji lahko pridružijo liberalci. Ako pa prevzame koalicija vlado, prestopi stranka v uspešno opozicijo. Tisza namerava pogovoriti one poslance, ki žele izstopiti iz stranke, naj tega ne store. Višji župani, pristaja Tisza, so nagovarjali liberalne poslance, naj ne izstopijo iz stranke. O sklepih včerajšnjega ministrskega sveta ni znano ničesar, poročali so le uradno, da so vsi ministri reševali tekoče posle. Vlada namerava baje odpušiti uporne občinske in stoliške uradnike. Prvi suspendirani uradnik bo podžupan peštanske stolice Beniezky.

Srbska skupščina

je včeraj odobrila po daljši razpravi volitev v okraju Morava. Stari radikalec Mostić je očital nacionalistom in liberalcem, da so se združili z vladno stranko proti starim radikalcem.

Napad na kitajsko cesarico.

„Frank. Ztg.“ poroča iz Tjencina, da je bila kitajska cesarica na potu v poletno palačo napadena. Napadalec je bil preoblečen v vojaka. Usmrtil ga je z bajonetom neki vojak. Cesarica ni bila ranjena.

Preganjanje kristjanov v Tibetu.

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: V Pekin so došla poročila o krvavem klanju francoskih misijonarjev v Tibetu. Podaniki Dalaj Lame so razrušili več katoliških misijonov in pomorili veliko število francoskih misijonarjev. Posredovalo bo francosko poslaništvo.

Balkan.

Carigrad, 16. avg. Hilmi paša je zapovedal vjeti albanska roparja Izlam Rue in Šukrija iz Debre v monastirskem vilajetu. Vojaki so osvobodili tri Kučevlahe in dva Boljara, ki so jih albanski razbojniki imeli zaprte.

Sestanek angleškega kralja z našim cesarjem.

O sestanku obeh vladarjev pišejo, da je bil jako prisrčen. Vladarja sta se dvakrat razgovarjala nad eno uro in pol. Prvič sta govorila vladarja v salonskem vozu na potu iz Gmundena v Išč. Zatočljena sta bila tako v razgovor, da sta, ko sta izstila v Išču, prezrla si pustiti predstaviti spremstvo. Sestanek je bil brez dvojbe velike politične važnosti, dasi hoče to „Vossische Zeitung“ zakriti. Piše namreč, da ostane zveza med Avstrijo in Nemčijo še nadalje trdna in da sestanek ne bo imel političnih posledic. Znano je, da si je angleški kralj zastavil nalogo, osamiti Nemčijo, in gotovo je poizkušal to tudi pri našem vladarju. Vladarja sta sama jako veliko govorila brez prič in ni izključeno, da je našemu cesarju kralj Edward obrazložil vsenemške namene in spletke.

Nove volitve na Španskem.

Jutri priobči madridski uradni list kraljev dekret, ki razpušča španski državni zbor. Nove volitve se vrše meseca septembra, in sicer za zbornico 10, za senat pa 24. septembra. Prva seja se vrši dne 11. oktobra.

Rusija.

O nemirih v Bjalostruku se še poroča: Nemiri so se pričeli, ker je neki policaj povedom demonstracije ustrelil nekega mladega moža. Ko je bila vržena bomba, je pričelo vojaštvo kar slepo streljati v množico. Ustreljenih je bilo 42 oseb, nešteto oseb je ranjenih. Boji so trajali do noči. Kroglice so švigale v stanovanja in ubile mnogo oseb.

Ustava. V ljudsko zastopstvo bodo smeli voliti kmetje za poslance le kmete. Posl. bo 520, med njimi 90 kmetov. Ustavo razglase baje jutri. Carju so predložili osem načrtov za oklic, s katerim se skliče državna дума. Car je odobril načrt, ki ga je sestavil Pobjedoroscev.

Krvavi boji v Rigi. „Lokal-anzeiger“ poroča: V Rigi so povzročili

vsaj 14 t. m. prekujsko demonstracijo. Med vojski in oboroženimi delavci je prišlo do boja. Ubitih je bilo 52, ranjenih pa 117 delavcev. Delavci so ubili enega kazakega častnika in 7 kazakov.

Slaba letina na Ruskem. Za Rusijo je letos nesrečno leto. Nesreči na bojišču in vstaji v državi grozi zdaj še tretji sovražnik: lakota. V 26 gubernijah je bila slaba letina. Popolnoma je ponesrečila letina v tulski guberniji, tej zakladnici za rusko žito. V odeskiji guberniji prosijo že zdaj pomoči. Tudi ob Donu se bojé lakote. Sodiijo, da nastopi letos hujša lakota, kakor leta 1891, ko je bila slaba letina v 20 gubernijah.

Goreče mesto. Stavkujoči delavci so zažgali mesto Kremečug na južnem Ruskem. Del mesta je že pogorel. Iz sosednih mest so se pripeljali gasilci s posebnimi vlaki. Na cestah so bili grozni prizori.

Napad na učitelja. V Varšavi je nekdo napadel z bodalcem realnega učitelja pl. Oborskega, ki je v službi tajne policije. Oborski je smrtno nevarno ranjen, napadalec je pa ušel. Pretekli teden je policija zaprla 15 realcev.

Italijansko vojno brodogve.

Prihodnji mesec spuste v Neapolju v morje novo zgrajeno oklopnico prvega reda, „Napoli“. Ni izključeno, da bo ta oklopnica zadnja ladja te vrste, ki bo zgrajena za italijansko mornarico. Kajti v mornariškem ministrstvu so vsled japonskih zmag bolj zavzeti za oklopne križarke, ki so se v dosednji vojski bolje izkazale, ko velike oklopnice. V Castelmare je že ena oklopna križarka v teliko dograjena, da jo bodo drugo leto lahko spustili v morje. Drugo začno takoj graditi v Neapolju; gotova bo leta 1907. Tem slede še druge, tako da bo — seveda po mnenju italijanskih mornariških krogov — Italija v 5—6 letih imela lepe število oklopnih križark. Vprašanje je le, če bodo italijanske finance dopuščale, da bi se izvršili vsi ti načrti.

Napad na sultana.

Iz Carigrada poročajo, da je Belgijec Joris priznal napad na sultana. Če bi se bil napad posrečil, bi padle tudi v drugih krajih mesta bombe, da bi nastopila panika in bi bila potrebna intervencija velesil.

Stajerske novle.

Š iz Vidma. (Občinska volitev v.) V dopis o obč. volitvah na Vidmu se je vrnila tolika pomota, da je postal celo nerazumljiv. Ne med volitvijo v III. razredu ampak v II. razredu je prišel g. okr. glavar v volilno sobano ter ustavil nadaljno volitev. Zakaj je to storil? Po našem zakonu mora znašati število volilcev v I. razredu vsaj dvakrat toliko, kolikor se voli odbornikov in namestnikov. Na Vidmu je pa bilo volilcev I. razreda (ki plačajo tretjino direktnih davkov) 18, med tem, ko se je imelo izvoliti 8 odbornikov in 4 namestniki. Po zakonu bi se moralo torej v zapisnik sprejeti še prvih 6 volilcev iz II. razreda in se jih postaviti v I. razred. Ko je župan Ban dobil zapisnik volilcev iz davkarije, gre vprašat g. okrajnega glavarja, ali ne bo treba iz II. volilnega razreda 6 volilcev vzeti ter jih zapisati med volilce I. razreda. G. okr. glavar mu reče: „Tega ni treba“. Na to besedo je torej ostalo 18 volilcev v I. razredu, kakor je napravila davkarija zapisnik. Ob času reklamacije se tudi nihče ni zglasil pri reklamacijski komisiji, ki bi bil to zahteval. Šele po preteku reklamacijske dobe, tekoma zadnjih 8 dni pred volitvijo, ko se po postavi več ne sme izpreminjati zapisnik volilcev, pride neka pritožba potom okr. glavarstva na občino Videm, naj v navedeni zadevi potrebno vkrene. Kaj hoče zdaj vkreniti župan? Glavar mu je naročil, da naj ostane zapisnik takšen, kakršnega je sestavila davkarija (torej 18 volilcev v I. razredu); zraven je davno pretekla reklamacijska doba in se zadnjih 8 dni ni smelo nič več popravljati v zapisniku volilcev. Po razsodbi župana je bil zapisnik volilcev pravomočen. Tu pa zahteva potem, ko se je volitev v III. razredu že izvršila, in se že vršila volitev v II. razredu okrajni glavar, da se mora volitev ustaviti. Kakšne razmere so to? Glavar je ob pravem času imel za pisnik volilcev v rokah. Zakaj ni županu takrat naročil, da mora 6 volilcev iz II. razreda prestaviti v I. razred? se ve tudi primerno število volilcev iz III. razreda v II. razred? Župan bi bil rad to storil, ker je sam najbolj želel, naj bi bila ta volitev popolnoma postavna. Kajti grozno mučno je, vedno in vedno ponavljati te volitve in razburjati občane. A glavar mu tega ni nasvetoval, temveč dejal, naj ostane zapisnik, kakršen je bil sestavljen od davkarije. Kakor je zmagala slovenska stranka v III., bi bila zmagala tudi v II. razredu.

Š iz „nemških“ Braslovč. Piše se nam iz Braslovč: Ko po dolgem petu šrom Slovenije dospem zopet v prijazne Braslovče, čitam v trgu na neki hiši — nomina sunt odiosa — sledeče: Samstag,

den 12. August 1905 Wohlthätigkeitskonzert, Stadtheater Cilli, Baron Cnobloch. Kaj ne, kako imenitno in kako duhovito? Svojim očem nisem verjel. Ves začuden kakor v sanjah vprašam mimo idočega znanca izza davnih, kje sem pravzaprav, imam li še daleč do Braslovč. Presenečen me pogleda: „I lejte si no, saj so to Braslovče.“ — To? Kaj pa te pomeni? — „I, no, nič ne veste, tukajšnji g. baron imajo v „teatru“ v Celju nekšen koncert v prid tamošnjim veteranom (g. baron je menda pokrovitelj tega društva) in v — svoj, da pokrijejo (čujte) stroške za popravo razvalin. Polovico vzamejo g. baron, polovico veteranci. Prihodnji teden, na cesarjev rojstni dan menda, pridejo ti veteranci v Braslovče (čujte in strmite!) in prirede koncert na popravljenih razvalinah starega gradu.“ — Aha, hvala lepa Z Bogom! — Vedel sem dovolj. Torej tako daleč smo prišli, da nadlegujejo celjski nemškutarji celo oddaljene Braslovče in vzemirjajo mirne duhove slovenskih deželanov. — Neki tukajšnji, sicer jako ugledni gostilničar — ime takrat zamočimo, a prihodnjič brez pardona — misli baje prirediti tej deputaciji celjskih malharjev kavalirski vsprejem in jih pogostiti v svoji gostilni s pivom iz nemške tovarne (čujte!) Kaj bo pa z našimi cenjenimi vsakdanjimi gosti? S frazo: „Heute sind wir teuch“ ne bodo zadovoljni. A škandal ostane škandal, če se to zgodi. Ne, ne, gospodje! V Braslovčah ni tal za nemčurstvo. To so spoznali že mnogi in se stisnili pod klop. Spoznate tudi vi! Braslovče so slovenske... Pokažimo z dejanjem, da tudi ostanejo slovenske. Društva prirerajte veselice, ki naj vzbujajo še zapane Braslovčane in dramijo speče duhove k delu. Braslovška „Ciril Metodova podružnica“ na noge. Pozno je že. Že stoji solnce visoko, že bje enajsta ura, kmalu bo treba dati račun. — Vseznalec.

Š V Muro je skočila in utopila pri Gradcu stotnikova vdova gospa Ida pl. Kontsek.

Š Izžrebani porotniki celjskega porotnega sodišča za prihodnje zasedanje so sledeči: Andr. Antloga, Zaloge; Maks Senitz, Celje; Lovrenc Pototnik, Slatina; Adalbert Geis, Zalec; Franc Skaza; Kosmos Rakusch, Rogatec; Martin Frece, Bizelj; Franc Pecolez, Legen; Alojzij But, Gor. Kostivnica; Mih. Balon; Anton Schuk, Slovenji Gradec; Mih. Kumer, Šoštanj; Ulrich Lager, Velenje; Jožef Pauer, Braslovče; Ludovik vitez pl. Matthen, Franc Gračner, Mišjodol; Jožef Sosterič, Teharje; Ivan Rup, Slovenji Gradec; Jožef Berlug, Rogatec; Franc Pikel, St. Pavel; dr. Karol Leuschner, Brežice; Ivan Koničnik, Verbe; Hans Zottl, Konjice; Ivan Jezernik, Brezova; Rajmund Braternič, Luče; Jožef Podgeršek, Vrbno; Franc Kukalu, Gomilsko; Mih. Tujmik, Dрозmirje; Franc Pachiaffo, Celje; Anton Chiba, Celje; Franc Marčič, Slovenji Gradec; Jožef Skaza, Velenje; Anton Elenđer, Mozirje; dr. Jožef Rakiz, Smarije; Jožef Mikuš, Gornji grad; Anton Gajšek, Celje; dr. Aug. Schurbi, Celje; Vincenc Uzen, Sp. Gružovlje; Adalb. Globočnik, Zalec; Jožef Krell, Celje; dr. Eug. Hegri, Celje; Leopold Warmbrechtsamer, dr. Anton Schwab, Jakob Krestnik, Celje; Mihael Wakonigy, Celje.

Š Ogenj. Dne 14. f. m. ob 2 uri ponoči je pričelo goreti v vasi Brezula pri Račjem. Zgorele je sedem poslopj dvema posestnikoma. Rešili so le eno gospodarsko poslopje in eno hišo. Manjkalo je vode.

Dnevne novice.

Občni zbor „Katol. tiskovnega društva“ se je vršil danes ob 10. dopoldne. Predsednik kan. Kalan je omenil, da se društvo vsestransko razvija. G. tajnik Smolnikar je poročal o posameznih podjetjih, v katerih je uslužbenih sedaj 114 oseb. Društveni izdatki so bili v prešli triletni dobi izredno veliki, ker je društvo moralo poleg moderne opreme ljubljanske tiskarne izdati veliko vsoto za nakup tiskarne v Postojni in prezidavo tiskarne v Novem mestu. Odstopivšemu odboru se je izrekla na predlog g. kan. Karlina zahvala za požrtvovalno delovanje. Izvoljen je bil sledeči odbor: Ceka Ferdinand dr., Flis Janez, Gruden Jožef dr., Janežič Janez dr., Kalan Andrej, Kolar Matija, Kržič Anton, Lampe Evgen dr., Novak Janez, Žitnik Ignaci dr., Ušeničnik Aleš dr., Ušeničnik Franc dr.

Vzglede našim trgovcem. Iz Prage poročajo: Zastopniki čeških trgovskih zbornic so sklenili pozvati češke trgovce, naj se odslej pri svojem občevarju z raznimi tvrdkami v Avstriji poslužujejo le češč ne posebno pri občevarju s tvrdkami

na Nižje Avstrijskem. Če bi naši trgovci več korespondirali slovenski, bi bilo to njim v čast, mnogim Slovencem pa bi pripomogli do službe korespondentov. Sledimo češkemu vzgledu!

Vse v Ameriki! Med 1700 rezervniki dež. brambovskega polka št. 27 v Ljubljani, ki so bili te dni poklicani pod orožje, jih je došlo samo 700. Vsi ostali so odsetni, večinoma v Ameriki. Izselniško vprašanje vedno bolj sili k resnemu studiranju in odpomedi, ker vedno bolj kaže svoje občutne posledice za našo državo.

Glas s Stajerskega o prireditvi Prešernove slavnosti. „Süddeutsche Presse“ piše: Pri odkritju Prešernovega spomenika je poverjen slavnostni govor vodji liberalne stranke g. dr. Ivanu Tavčarju. To odredbo so z velikim obžalovanjem začeli vsi, ki so si Prešernovo slavnost predstavljali kot pravo narodno slavnost, pri kateri ne bi smelo priti niti do strankarskih, niti do stanovskih razlik, kajti pri agresivni bojeviti naravi slavnostnega govornika ni izključeno, da pride do neljubih prizorov.

Naša delavska organizacija. Nedeljska delavska slavnost v Kostanjevici na Krasi je izborna uspela. Dopoldne so govorili na delavskem shodu, ki mu je predsedoval g. dr. Lampe, Zakrajšek, dr. Lampe, Moškerc, dr. Pavlica, Cotič, Peter Trebelj. Popoldne je blagoslovil zastavo „Katol. delav. izobraževalnega društva“ dr. Pavlica, cerkven govor je govoril dr. Lampe; kumica blag. gospa Drufovka. Blagoslovljenju je sledila ogromno obiskana veselica, pri kateri so govorili Zakrajšek, Jakopič, dr. Lampe. Slavlja se je udeležila „Slov. kršč. soc. zveza v Ljubljani“ z zastavo, vsa goriška delavska društva in mnogo deputacij z Goriškega. Podrobno poročilo sledi.

Hrvaški sabor. Listi pišejo, da bo hrvaški sabor razpuščen. Vlada se hoče ogniti predlogi opozicije za združenje Dalmacije s Hrvaško. Vlada namerava pri novih volitvah, ki bodo baje koncem oktobra ali začetkom novembra, najostreje nastopiti proti opoziciji. Sirije se tudi glasovi, da bo ban Pejačević odstopil, ker se smatra za ponižanega, kajti za kulisami aranžira vse vladno hrvaško politiko še vedno grof Khuen.

Begunje pri Cerknici — župnija in šola. Naučno ministrstvo je 4. julija t. l. Begunje pri Cerknici potrdilo kot samostojno župnijo. Tudi zidanje nove štiri-razredne šole lepo napreduje.

Gorski vodniki. Osrednji odbor „Slov. plan. društva“ je sklenil gorsko vodništvo v naših planinah bolje urediti oziroma popolniti. V te svrhe bo imenovani odbor že prihodnjo zimo priredil prvi tečaj za gorske vodnike, na katerem bodo priznani veščaki podučevali in vežbali mladenčce, ki imajo za ta posel sposobnosti in veselje, v vseh vedah, katere mora gorski vodnik znati. Odbor se je s posebnim dopisom obrnil na razne meročajne faktorje s prošnjo, da mu sporoče imena mladenčev, ki bi se nameravali gori nevedenega tečaja udeležiti, da bo odbor potem izmed njih izbral potrebno število gojencev iz raznih planinskih krajev.

Iz Toplice na Delu se nam poroča, da je obisk kopališča dovoljen, čeprav ne tak kakor bi bilo želeto. Miliarija je mnogo škodila in v damskih krogih po Ljubljani baje še vedno strah vlada pred njo. Prav po nepotrebnem. Miliarije smo pognali na vrt Gerjanec. Zadnji teden je prišlo z nova več gostov iz raznih krajev, vmes celo en knez iz Varšave Konstantin Lubomirsky s spremstvom, ki v Krki prav pridno ribari. Počastil nas je tudi sodrug Kopač, ki mu bomo v daljšem dopisu posvetili. Ako bo toplo vreme, pričakujemo še prav mnogo topličarjev.

Slavnost ognjegasnega društva v Gor. Logatcu se je dobro obnesla. Bila je nekaj imponentnega. Zjutraj okrog 9. ure so se zbrali domači in sosedni ognjegasci pri Ribarju. Vseh je bilo nekaj nad 100. Zastopana so bila sledeča ognjegasna društva: gorenje- in dolenjelo-gaško, idrijsko, vrhniško, planinsko in postojnsko. Tudi iz nekaterih drugih notranjskih občin so došle male deputacije. Iz Postojne je došel gospod Petrič, načelnik notranjskih ognjegascev, iz Ljubljane gosp. Ahčin, vrhovni vodja kranskega ognjegastva. Ob 10. uri so se vsi udeležili službe božje na Tabru. Ker je cerkvena premajhna, so stali okrog. Takoj po maši je blagoslo-

vil gospod župnik ob asistenci gospoda kaplana novo brizgalnice, največjo na Kranjskem. V par besedah je pojasnil pomen blagoslovljenja in izrekel željo, naj bi se pri tej brizgalnici nihče ne ponesrečil. Nato so vsi ognjegasci defilirali mimo gospodov Ahčina, Petriča, župnika in gospe kumice Puppisove. Opoldne je bil banket pri g. Lenassiju. Po litanijah se je vršila veselica na grajskem vrtu. Več šotorov je bilo postavljenih, v enem je bila slaščičarna, v drugem pivovarna, v tretjem kavarna, šotor z jestvinami, potem „raznotero“ in nazadnje „muzej“. Napise je lepo izdelal g. Leopold Puppis. Sploh ima on veliko zaslug pri tej prireditvi. — Bolj tam v stran so pekli na drogu koštruna. Ves čas so hodili gostje gledat, kdaj bodo začeli rezati, pa je bilo treba dolgo čakati. V ospredju šotorov je bil prostor za ples, še bolj spredaj za tombolo. Tablic se je veliko razprodalo. „Tombole“ so bile telica, prešič in menda en keštrun. Igrala je godba 27. pešpolka, 20 mož. Tudi nekaj častnikov z Rakeka je bilo tu. Gostov je bilo veliko iz Vrhnike, blizu 100, potem iz Idrije in Postojne. Tudi mlajev je bilo lepo število. Posebno mogočna sta bila med Ipavcem in župniščem, potem med Štajercem in Puppisom. Veselje je bilo splošno, zabava čisto prosta, vendar ne izpodtakljiva. Interesantni so bili kostumi prodajalk, samih domačih gospi in gospa, ki so se res z velikim zatajevanjem žrtvovala splošni keristi. Vse se je vršilo v redu. Bog daj, da bi tudi blagajna naslega ognjegasnega društva imela kaj koristi od lepega dneva.

Kupčija za Mirnsko graščino med gosp. univ. prof. Škedelnom in gospo Hočvarjevo še ni sklenjena definitivno. Baje se gospod Škedel sedaj pogaja na Dunaju z nekim češkim konsorcijem, da mu ta odkupi premogovnik, ki je graščinska last. Dobiva se tu le rjavi premog, kojega morajo biti po izjavi strokovnjakov v tem kraju velike množine.

Shod sodalitatis SS. Cordis za kamniško dekanijo bo v torek, dne 22. avgusta, ob pol 10. uri v Nevljah.

Utonil je pri kopanju dne 15. avgusta v Bregu cerkniškega jezera 19letni Ernest Jurjevčič iz Laz, župnije starotrške.

Koralni kurz v Sekovi. Predstojništvo benediktinskega samostana v Sekovi je radevolje ugodilo prošnji za koralni kurz, ki bo od 28. avgusta do 3. septembra. Najprimernejše bo, da gremo iz Ljubljane v ponedeljek 28. avgusta z vlakom zjutraj ob 7.05. Izstopiti moramo na postaji Knittelfeld, odkoder je še približno dve uri do Sekove. Glede stanovanja in hrane se mi je sporočilo tole: Štirje gospodje lahko dobe stanovanje in hrano v samostanu za 3 K. drugi gospodje pa dobe stanovanje po 80 h na dan, hrano pa kakršno bodo hoteli v gostilni, ki je prav zraven samostana. Cene za hrano so zelo zmerne. Vožnja stane semintje iz Leseca same 14 K. Vsega skupaj bo trajal kurz štiri dni, zakaj v soboto bomo že zopet doma, razun če bo hotel kateri gospod dlje tamkaj ostati. Gospodje, ki nameravajo iti, naj mi, če mogoče, zahtrodno sporočijo samostanskemu vodstvu število udeležencev. Dobro bi bilo, da bi gospodje že prej preštudirali vsaj kako manjšo knjigo o koralu, n. pr. Birkle: „Katekismus des Koralganges“. Naroči se v Katoliški Bukvarni.

Francišek Kimovec.

Gg. duhovnike iz Ljubljane in dežele, ki se udeležijo nedeljske slavnosti 300letnice „Mar. družb“, prosimo, da pridejo z roketom in biretom v uršulinsko cerkev.

Napad na gorenjsko železnico. V noči na 11. t. mes. se je izvršil napad na železniško progo med Hrušico in Dovjem. Na tir je bilo položeno deblo in železo. Vlak je vrgel ovire s tira, ne da bi bil trpel kaj škode. O storilcih ni sledu.

Umrl je v Celovcu umirovljeni polkovnik Karol Bartl pl. Boldogfalva.

Na Bregu je umrla gdč. Marija Cesen, stara 26 let.

Ljubljanske novice.

Ij **Cesarjev rojstni dan** praznuje vojaštvo v Ljubljani po sledečem vsopredju: ob 10. uri v petek je v stolnici cerkvi slovesna sveta maša in „Te Deum“, katere se udeležijo vsi višji častniki, ki so še v Ljubljani navzoči, ter vse moštvo, ki ni v službi. — Slavnostni banket je ta dan ob pol 1. uri v restavraciji „Friedl“ za vse častnike in vojaške uradnike; dalje službojoči podčastniki pa prirede skupen obed v hotelu „Ilirija“ ob 1. uri popoldne. — Ena baterija ravno tu navzočega divizijskega topniškega polka št. 8 eddala bo ob budnici zjutraj (ob 6. uri), med

službo božjo (ob 10 ur) in pri napitnici dež predsednik med slavnostnim obedom, vsako krat po 24 strel iz topov v bližni mestne topniške vojašnice.

Ij **Budnica.** Ljubljanska društvena godba priredi jutri zjutraj ob 6. o priliki rojstnega dne cesarjevega budnico.

Ij **Primarij g. dr. Vinko Gregorič** se je vrnil s svojega dopusta ter danes zopet pričel ordinirati.

Ij **Domobranski pešpolk št. 27** odšel je danes zjutraj iz Ljubljane k vajam v dveh oddelkih s posebnimi vojaškimi vlaki in sicer proti št. Pet-u prvi ob 1 uri 16 min. in drugi ob 4 uri 15 min. Polk se vrne šele po končanih vajah okrog 10. septembra.

Ij **Sara ga je bila zapustila.** Posestnik Ivo Murgaš iz Gradovaca pri Belovarju je pogrešal pred kakimi štirimi tedni, ko je prišel zvečer domov, svoje drago ženo Saro, ž njo pa tudi precej obleke in 400 kron denarja. Ker se Sara le ni povrnila, je začel Ivo za njo peizvedovati in je končno dognal, da Sara živi srečno z nekim moškim v Ljubljani. Zapuščeni mož se je takoj podal na pot in danes je zaletil svojo ljubljeno ženo v električnem vozu. Zgrabil je na cesti ležeči kamen in v trenutku je sedel Ivo poleg svoje Sare v električnem vozu, ki je takoj čutila močno možovo roko. Zgodilo bi se bilo še kaj, ko bi ne bila posegla vmes izprevednikova in stražnikova roka. Pri policiji je Sara izpovedala, da nikakor ne gre z možem domov, ker bi bila večkrat tako „plava“ po obrazu, kakor je danes. Zaradi „plavega obraza“ se bodeta Ivo in Sara poravnala pri deželnem sodišču.

Ij **Sir jim je dišal.** Včeraj popoldne je opazilo več mladih dečkov, da ima Ivan Petelen v čolnu, ki je ležal v Ljubljani ob Trnovskem pristanu sir. Začele so se jim cediti sline in niso si mogli kaj, da ne bi poskakali v čoln. Pojedli so ga za 2 K 70 h, in ko so bili gotovi, so jo popihali vsak na svoj dom.

Ij **Ljubljanske društv. godbe** koncert za člane se vrši jutri, v petek, v hotelu „Južni kolodvor“ (Lorber). Začetek ob 8. uri. — Vstop za člane prost, za nečlane 40 h.

Ij **Predavanje.** Opozarjamo na predavanje, ki se vrši danes ob pol 7. uri zvečer v prostorih „Slovenske krščanske socialne zveze“, Franciškanske ulice. Predava član „Slovenske dijaške zveze“: g. Zupin. K obilni udeležbi vabijo sklicatelji.

Ij **Neusmiljeni kolesar.** Na državni cesti med Trojano in Vranskem je dne 13. t. m. podrl na tla neki kolesar 80-letnega starčka Ivana Eibensteinerja iz Blagovice. Starček se je pri padcu tako poškodoval, da je obežal na cesti ves krvav, neusmiljeni kolesar to je pa, mesto da bi mu bil na kak način pomagal, odkuril. Upati je, da bodo oblastva tega kolesarja izsledila.

Ij **Pazite na otroke!** Ko je včeraj popoldne peljal z opreženim vozom hlapec Anton Krajšek po Radeckem cesti je pritekel dveletni Franc Ogorelec iz neke veže in padel pod voz. Ako bi bil hlapec nepreviden, bi se bila lahko zgodila nesreča, tako se je pa deček na levi nogi samo nekoliko opraskal.

Ij **Tatvini.** Dne 13. t. mes. je bila hlapcu Alojziju Bergholdu ukradena iz zaklenjene sobe goldin ura s srebrno verižico, vredna 20 K in 9 K denarja. Osumljeni je znan. — Včeraj je bil zaspal sluga nemškega športnega društva Jožef Starkl za Bežigradom. Med spanjem se je priplazil do njega nek neznan tat in mu ukradel iz televnika srebrno uro z dvema krovoma, vredno 24 K.

Ij **Čegav je denar?** Ko se je peljala dne 8. t. m. posestnica Marija Dobravčeva iz Podbrda pri Zeljmljah domov, je zapazila v svoji ročni torbici denarnico, v katvi je bila srednja vsota denarja. Kako je prišla denarnica v košaro, je zagonetno. Najbrže je pa kdo v kaki prodajalni vrgel denarnico v košaro Dobravčeve, misleč, da jo je vrgel v svojo. Denar se dobi pri mestnem magistratu.

Ij **Cirkus Lipót** se je včeraj ob deseti uri dopoldne pripeljal v Ljubljano. Cirkus je vse priprave za šotore in notranjo ooravo pripeljal seboj. Opoldne so precej obširni cirkus pričeli postavljati, zvečer se je pa že vršila v njem predstava. Cirkus je sedaj v mrtvi sezoni Ljubljancem dobro došel. Pri včerajšnji prvi predstavi je bil cirkus, v katerem je prostora za 700 oseb, natlačeno poln. Predstava je občinstvu vsled svoje točnosti in izrednih animivosti vrlo ugajala. Cirkus razpolaga s krasnimi konji, katerih dresuro je občinstvo uprav občudovalo in burno ploskalo g. Lipótu ml. Posebno je ugajal konj, ki ugazuje luči. Nekaj posebnega je bil Merklov trio s svojim melange vežbanjem, splošno pozornost pa sta vzbudila Mr. Kittel in sin s svojimi vrteletonimi vajami, res prvaka elastičnosti se je pokazal Mons. Sandroso, psi skakači res zaslužijo dostavek fenomenalni. Vse to so točke, katere se v Ljubljani še niso iz-

vajale, ali vsaj ne s toliko preciznostjo. Tudi ostale točke: jokejska vežba bratov Kōngot, spretna vežba gdč. Helene Deike na vrvi, elegantni „grad pas de deux gracieuse“, katera sta jahala na dveh konjih brata in sestra Webb, šolska jahalka gdč. Olga, rumunski žongler Webb, trostrečno tekmovalje v voltegu, jahale dame Armanda, Gertruda in Jeanne, irski konj skakač „Praelciosa“ so zelo ugajali in želi odobravanje zadovoljnega občinstva. Tudi klovn Merkel je dober. Med odmorom si je občinstvo ogledovalo najmanjšega konja na svetu, črno kobilico „Colibri“ z otoka Java. Kobilica je 72 cm. visoka. Cirkus nudi res veliko zanimivosti in bo s tako dobrimi predstavami gotovo vzbudil občo pozornost ljubljanskega občinstva. Predstave se prično vsak večer ob 8 uri.

Ij **Volitve v pridobninsko komisijo** za III razred so se vršile včeraj. Izvoljena sta trgovska kandidata gg. Kōrenčan (član) in Kostevc (namestnik) z 21 glasovi. Kandidata gostilničarjev gg. Maček in Fric Novak sta dobila po 19 glasov. Danes pa je volil IV. razred. Izvoljeni so z 62 glasovi gg. Ig. Camernik, kamnosek in Josip Globelnik, krojač (član), Oblak Mat, čevljar in Tomc Ivan, pozlatar (namestnika). Kandidatje gostilničarjev so dobili po 51 glasov.

Ij **Pivovarnar Dreher** ni opustil svoje ljubljanske zaloge, ampak je izpremenjena le doseđanja trdka v trdko: „Anton Dreherjeve pivovarne akcijska družba.“

Razne stvari. Najnovejše.

Nezgoda na vojaški vaji. Pri vojaški vaji na Južnem Tirolskem je padel en top s šestimi konji in tremi topničarji 30 metrov globoko. Nekaj konj je ubitih, vojaki so pa le lahko poškodovani.

Oporoka zobozdravnika. Neki angleški zobozdravnik, ki je 50 let ruval zobe, je zapustil oporoko, da naj pokopljeje z njim vse zobe, katere je v svoji praksi poruval. 300.000 zob so izpustili z njim v grob.

Osem poizkušenih umorov na policijske uslužbenke je bilo pretekli petek v Varšavi.

Književnost in umetnost.

* **Slava Mariji** ob 300letnici prve Marijine družbe na Slovenskem, 60 strani v osmerki broječa brošurica, je ravno izšla v založbi osrednjega vodstva Marijinih družb za ljublj. škofijo, in se dobiva od danes dalje v „Katol. bukvarni“ in prodajalni „Kat. tisk. društva“. Knjižica, ki jo krasijo četvero lepih podob, je namenjena v prvi vrsti za spomin na prihodnjo nedeljsko slavnost v Ljubljani, segle pa naj bi po njej tudi vse Marijine družbe po Slovenskem in naj bi ne bilo člana oziroma članice, ki bi mu ne bila znana njena vsebina: Zgodovina, razvoj ter natančen pregled vseh Marij. družb. Breširan izvede stane 40 vin, po pošti 13 v. več. Na 10 izvodov se da eden zastoji. Na dan slavnosti dne 20. avg. se bo dobivala tudi v Križankih in Rokodelskem domu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 17. avgusta. „Piccolo“ priobčuje klaverno članek o laškem vseučiliškem vprašanju. Huduje se nad meščani v Roveretu, ki ne soglašajo z izjavo mestne delegacije, ki se je izjavila za Trst. Prijema pa tudi laški parlamentarni klub, posebno pa poslanca Delugana, ki je v Valfiorianu dejal: „Odkrito izjavljam, da sem odločno nasproten sklepu: Trst ali nič, ker sem prepričan, da je ta sklep res velika napaka.“ — „Piccolo“ sam konstatuje, da niso samo „klerikalci“ nasprotni vseučilišču v Trstu, ampak da je laški parlamentarni klub razdeljen v dve stranki in da je popolnoma needin. „Piccolo“ pravi, da je zahteva „Trst ali nič“ enkrat za vselej kompromitirana.

Trst, 17. avgusta. Vsled preiskave g. dr. Feruccia Cimadori je namestništvo odpuščilo vse uradnike tržaške okrožne bolniške blagajne za mesec oktober.

Budimpešta, 17. julija. Danes se vrši konferenca poslancev, ki so se odločili izstopiti iz liberalne stranke in ki so pred tedni sklenili, da se liberalna stranka razpusti. Na današnjem sestanku je bilo predloženih več resolucij v tem smislu.

Budimpešta, 17. avgusta. Izvrševalni odbor ogrske soc. demokracije je izdal na tisoče letakov, v katerem Košuta imenuje „izdajico domovine“, ker ni izpol-

